

قانون مالکیت در جمهوری ازبکستان*

مقدمه:

طبق قانون شماره ۳۶۴-۱۲ مورخ ۳۰ سپتامبر سال ۱۹۹۱ در خصوص اصلاح قانون اساسی جمهوری شوروی سوسیالیستی، کلمات «جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان» به جمهوری ازبکستان، کلمات «جمهوری خودمختاری شوروی سوسیالیستی قره قلیاقتان» به جمهوری خودمختاری قره قلیاقتان تبدیل شده است.

در جمهوری ازبکستان مالکیت مصون از تعرض هستند. هر کس حق تملک دارد.

در جمهوری ازبکستان وجود هر نوع مالکیت که به اجرای ثمربخش اقتصاد کشور و افزایش رفاه مردم کمک نماید، مجاز می باشد. مصونیت و شرایط برابر برای توسعه همه انواع مالکیت توسط قانون تضمین شده است.

فصل اول. مقررات عمومی

ماده ۱. حق مالکیت

۱. حق مالکیت در ازبکستان توسط قانون به رسمیت شناخته شده و حفاظت می شود.
۲. مالک بنابر تشخیص خود می تواند ملک داشته باشد، از آن بهره برداری نماید و آن را اداره کند. مالک حق دارد نسبت به ملک خود هر گونه اقدامی را که مغایر قوانین و مقررات نیست، انجام دهد. او می تواند از این ملک برای هرگونه فعالیت اقتصادی یا سایر مواردی که قانون منع نکرده استفاده کند.
۳. مالک حق دارد حق مالکیت، استفاده و تصرف اموال خود را به اشخاص دیگر واگذار کند. در مواردی، تحت شرایط و محدودیت های مقرر در قوانین جمهوری ازبکستان، مالک ممکن است اجازه استفاده محدود از اموال خود توسط سایر افراد را بدهد.
۴. مالک حق دارد با شرایط و محدودیت های مقرر در قوانین جمهوری ازبکستان، با شهروندان در مورد استفاده از نیروی کار خود در اعمال حقوق مالکیت قرارداد منعقد کند. صرف نظر از شکل مالکیتی که بر اساس آن از کار شهروندان استفاده می شود، حقوق و ضمانت های اجتماعی-اقتصادی پیش بینی شده در قانون اساسی و سایر اقدامات قانونی جمهوری ازبکستان به وی تعلق می گیرد.

اعمال حقوق مالکیت نباید به محیط زیست آسیب برساند، حقوق و منافع قانونی محافظت شده افراد، اشخاص حقوقی و دولت را نقض کند.

ماده ۲. قوانین مالکیت

۱. در جمهوری ازبکستان روابط مالکیت با قانون اساسی جمهوری ازبکستان، قانون مزبور و سایر اسناد قانونی جمهوری ازبکستان تنظیم می شود.
۲. در جمهوری قره قالپاقستان مناسبات مالکیت همچنین با قوانین جمهوری قره قالپاقستان تنظیم می شوند.

ماده ۳. اشیای (object) حقوق مالکیت

۱. اشیای مالکیت شامل موارد ذیل می باشند:
زمین، ذخایر زیر زمینی، آبهای داخلی، حریم هوایی، نباتات و حیوانات، ساختمانها، تأسیسات، کالاهای، ساختمانهای مسکونی، آپارتمانها، اختراعات، مدلهای کاربردی، طرحهای صنعتی، توپولوژیهای یکپارچه مدارها، علائم تجاری کالا و خدمات، تجهیزات، وسایل فرهنگ مادی و معنوی، پول و اسکناسها، اوراق بهادار، سایر داراییها، قابلیت کار انسان.
۲. مناسبات مربوط به اختراعات، آثار علمی و فنی، ادبی و هنری، اخبار، ایدههای علمی، ایجاد سایر واحدهای مالکیت فکری و استفاده از آنها با قوانین ویژه جمهوری ازبکستان تنظیم می شوند.
۳. اعمال حق مالکیت بر مجسمههای تاریخی و فرهنگی بر اساس قوانین ویژه جمهوری ازبکستان تعیین می گردد.
نتایج استفاده اقتصادی از اموال (محصولات و درآمد)، متعلق به صاحب این اموال است مگر اینکه قانون یا قرارداد دیگری مقرر داشته باشد.

ماده ۴. اشخاص (subject) دارای حقوق مالکیت

اتباع جمهوری ازبکستان، گروهها، اتحادیههای آنها، سازمانهای اجتماعی و مذهبی، اتحادیههای خانوادگی و سایر اتحادیههای اتباع، ارگانهای محلی، تمام شوراهای

نمایندگان مردمی، کشورهای دیگر، سازمان های بین المللی، اشخاص حقوقی و اتباع کشور دیگر، اشخاص بدون تابعیت اشخاص دارای حقوق مالکیت محسوب می شوند. اشخاص حقوقی و اتباع مختلف و همچنین اشخاص بدون تابعیت می توانند اشخاص دارای حقوق مالکیت باشند.

ماده ۵. اشکال مالکیت

۱. در جمهوری ازبکستان انواع مالکیت و دارایی ها به شرح ذیل وجود دارد:
 - مالکیت شخصی
 - مالکیت شراکتی (جمعی)
 - مالکیت دولتی نهادهای اداری و سرزمینی
 - مالکیت مختلط
 - مالکیت اشخاص حقوقی و حقیقی سایر کشورها و سازمان های بین المللی
۲. جمهوری ازبکستان برابری حقوق و حمایت حقوقی از همه اشکال مالکیت را تضمین می کند.

ماده ۶. سلب حق اقامه دعوی مالک

۱. با توجه به تعهدات یک شخص حقوقی، می توان بر اساس حق مالکیت، مدیریت اقتصادی کامل یا مدیریت عملیاتی، از اموال متعلق به آن استفاده کرد.
۲. مالک هیچ مسئولیتی در قبال تعهدات اشخاص حقوقی ایجاد شده توسط وی ندارد و آنها هیچ مسئولیتی در قبال تعهدات مالک ندارند، مگر در مواردی که توسط قوانین قانونی جمهوری ازبکستان پیش بینی شده است.
۳. اشخاص حقیقی از روی تعهدات خود در برابر ملک قانونی جوابگو هستند.
۴. فهرست دارایی های اشخاص حقیقی که نمی شود از آنها بنابر درخواست طلبکاران صادره شوند، طبق قوانین جمهوری ازبکستان تعیین و مشخص می گردد.

فصل دوم. مالکیت شخصی

ماده ۷. مالکیت شخصی

۱. مالکیت شخصی معنی حق مالکیت بر ملک شخصی، استفاده و تصرف از آن را می دهد. مالکیت خصوصی می تواند بر اساس مشارکت مستقیم شخصی مالک در فرایند تولید و (یا) استفاده از نیروی کار برای اجاره باشد.
۲. مالکیت خصوصی مانند سایر مالکیت ها تحت حمایت و ضمانت دولت قرار می گیرد. مالکیت فقط در موارد و به نحوی که قانون تعیین کرده است می تواند از آن سلب شود.
۳. مالکیت خصوصی با درآمد شهروندان ناشی از اشتغال، فعالیتهای کارآفرینانه و درآمد حاصل از سرمایه گذاری در موسسات اعتباری، سهام و سایر اوراق بهادار، تملک املاک از طریق وراثت و سایر مواردی که توسط قوانین قانونی فعلی ممنوع نیست، حاصل می گردد. ایجاد مالکیت خصوصی شهروندان به دلیل مشارکت آنها در خصوصی سازی اموال دولتی مجاز است.
۴. یک شهروند حق انحصاری دارد که از توانایی کار خود - نیروی کار) استفاده کند. او این حق را مستقل یا بر اساس قرارداد اعمال می کند.
۵. عضو تعاونی مسکن، تعاونی احداث مسکن، خانه ویلایی واقع شده در خارج از شهر، تعاونی پارکینگ های خودرو و یا عضو سایر تعاونی ها، بعد از پرداخت کامل قسط و اعتبارات آپارتمان، خانه ویلایی، پارکینگ و یا سایر ساختمان و واحدها حق مالکیت آن را کسب می نماید.
شخصی که دارای اوراق قرضه بانک مسکن تاشکند می باشد، بعد از پرداخت کامل اعتبارات ویژه و یا هزینه کل آپارتمان حق مالکیت این آپارتمان را بدست می آورد.
مستأجر و اعضای خانواده او که از صندوق مسکن دولتی و اداری، آپارتمان را اجاره می کند، حق دارد از مالک خانه (قسمتی از خانه) را بخرد.
پس از تملک ملک، یک شهروند حق دارد که آن را به تشخیص خود بفروشد، واگذار کند، اجاره دهد، از آن به عنوان موضوع تعهد استفاده کند، معاملات دیگری با آن انجام دهد که مغایر با قانون نیست.
مالکیت خصوصی در موارد سرمایه گذاری در اموال خود، تملک دارایی های دولتی، تعاونی و سایر شرکت ها، اجاره املاک، خرید املاک در حراج یا سایر دلایل مجاز قانونی بوجود می آید.
۶. اموالی که نمی توانند موضوع مالکیت خصوصی باشند، با قوانین و مقررات جمهوری ازبکستان تعیین می گردد.

۷. واحدهای تجاری و خدماتی همراه با زمین های آنها ممکن است از طریق قانونی به مالکیت شخصی اشخاص حقوقی و حقیقی واگذار شود.

فصل سوم. مالکیت شراکتی (جمعی)

ماده ۸. مقررات عمومی

۱. مالکیت شراکتی شامل اموال خانوادگی، محله، همچنین اموال تعاونی ها، سازمان های فعال در حوزه اجاره، شرکت های دسته جمعی، اجتماعی و مذهبی، سازمان های مختلف اقتصادی، اتحادیه ها و سایر انجمن هایی که دارای شخصیت حقوقی هستند، می باشند.
۲. بوجود آمدن مالکیت مشارکتی و افزایش آنها از طریق اجاره دادن کارخانجات دولتی، ارائه امکان خرید اموال دولت به جامعه کارکنان از درآمدهای دریافت شده، از طریق تبدیل شرکت و کارخانجات دولتی به شرکت های سهامی، از طریق یکپارچه نمودن اموال اتباع و اشخاص حقوقی جهت تشکیل تعاونی ها و یا سایر واحدهای اقتصادی دیگر تأمین می شود.
۳. فهرست اموالی که قابل انتقال به اشکال مختلف مالکیت جمعی نیستند توسط مجلس اولی جمهوری ازبکستان تعیین می شود.

ماده ۹. مالکیت خانوادگی

اموال خانواده متعلق به اعضای خانواده است که شامل وسایل تولید و ابزار مصرفی، محصولات تولید شده برای تأمین مشترک نیازهای اعضای خانواده، انجام اشتغال خانگی و یاسایر اشتغال قانونی جهت کسب درآمد می باشد.

حق مالکیت خانواده شامل حق مالکیت مشترک همسران و سایر اعضای خانواده و همچنین حق مالکیت خصوصی متعلق به هریک از آنها می باشد.

ماده ۱۰. مالکیت محله

۱. منظور از مالکیت محله، اموالی است که توسط نهادهای خودگردان دولتی استفاده می شود و مورد استفاده قرار می گیرد، املاکی که بر اساس فعالیت های کار مشترک ساکنان محله یا درآمد مشترک آنها و همچنین درآمدهای حاصل از بهره برداری اقتصادی اموال

- مزبور و پرداخت های داوطلبانه اشخاص حقوقی و حقیقی، کمک های مالی و خیریه، منابع مالی و مادی ارائه شده از طرف شوراهای محل نمایندگان مردم می باشد.
۲. مضمولین اموال محله ساکنان محله هستند. نهادهای انتخابی محله حق مالکیت، استفاده و تعیین آن را بر اساس کنترل کامل اقتصادی دارند.
۳. ساکنین محله استفاده کنندگان اموال محله محسوب می شوند.

ماده ۱۱. مالکیت تعاونی

۱. مالکیت مشارکتی دارای مشترک شهروندانی است که داوطلبانه بر اساس عضویت جهت انجام فعالیت مشترک اقتصادی و سایر فعالیتها متحد می شوند.
۲. مالکیت تعاونی از طریق کمکهای پولی و سایر اموال اعضای تعاونی، محصولات تولید شده توسط آنها، درآمد حاصل از فروش آن و سایر فعالیتهای پیش بینی شده توسط اساسنامه تعاونی، تأمین می شوند.
۳. موقع انحلال تعاونی، اموالی که بعد از تسویه حساب با بودجه دولتی، بانک و سایر طلبکاران باقی بماند، بین اعضای تعاونی از طریق قانونی تقسیم می شوند.

ماده ۱۲. مالکیت شرکت استیجاری

- شرکت استیجاره ای، مالک محصولات تولیدی، درآمد دریافتی و سایر اموال است که با هزینه این شرکت به دست آمده است.
- نحوه و شرایط مشارکت اعضای جامعه کارکنان شرکت استیجاری و همچنین تقسیم درآمدهای آنها بر اساس قوانین اجاره جمهوری ازبکستان تعیین می گردد.

ماده ۱۳. مالکیت شرکت جمعی

۱. مالکیت شرکت جمعی در صورت واگذاری کل اموال یک شرکت دولتی به مالکیت اعضای شرکت، خرید املاک اجاره ای یا تحصیل اموال به روشهای دیگر که توسط قانون پیش بینی شده است، ایجاد می شود.
- دارایی های شرکت دسته جمعی به انضمام محصولات تولید شده و درآمدهای کسب شده، اموال عمومی اعضای شرکت محسوب می شود.
- در مالکیت شرکت جمعی، سهم کارکنان آن تعیین می شود. ترکیب چنین سهمی شامل میزان سهم کارمند در اموال دولتی یا شرکت استیجاره ای است که بر اساس آن شرکت

جمعی تشکیل شده است، و همچنین سهم کارمند در افزایش اموال این شرکت پس از ایجاد آن است. میزان مشارکت کارمند در رشد دارایی بر اساس مشارکت نیروی کار وی در فعالیت‌های شرکت تعیین می‌شود.

به کارمندی که کار خود را در یک شرکت خاتمه داده است، و همچنین وارثان یک کارمند فوت شده، مبلغ سهم پرداخت می‌شود.

هنگامی که یک شرکت جمعی منحل می‌شود، ارزش سهم از اموال باقی مانده پس از تسویه حساب با بودجه، بانک‌ها و سایر طلبکاران شرکت به کارکنان (وارثان آنها) پرداخت می‌شود.

ماده ۱۴. مالکیت انجمن تجاری و مشارکتی

۱. دارایی انجمن تجاری و تعاونی که دارای شخصیت حقوقی می‌باشند، از محل مشارکت شرکت کنندگان در اموالی که در نتیجه فعالیت اقتصادی یا از طرق قانونی بدست آمده است، تأمین می‌شود.
 ۲. سرمایه در گردش و دارایی‌های ثابت، منابع مالی و اوراق بهادار، سایر دارایی‌ها و حق مالکیت از جمله سهام شرکت کننده انجمن تجاری و مشارکتی می‌باشد.
 ۳. مشارکت کنندگان یک انجمن تجاری و تعاونی ممکن است اشخاص حقوقی و حقیقی و نهادهای دولتی باشند، مگر اینکه در قوانین جمهوری ازبکستان به نحو دیگری مقرر شده باشد.
 ۴. شرکت سهامی مالک دارایی‌های می‌باشد که در اثر فروش سهام و یا در اثر فعالیت اقتصادی و یا خریداری شده بر اساس سایر راه‌های قانونی بدست آمده است.
- سهامداران می‌توانند شرکتها، موسسات، سازمانها، نهادهای دولتی، اتباع جمهوری ازبکستان، اشخاص حقوقی و اشخاص کشورهای خارجی باشند، مگر اینکه در قوانین جمهوری ازبکستان به ترتیب دیگری مقرر شده باشد.
- یک شرکت دولتی، با تصمیم یک نهاد دولتی مجاز، می‌تواند با انتشار سهام در کل ارزش دارایی شرکت، به شرکت سهامی تبدیل شود. وجوه دریافتی از فروش سهام، پس از پوشش بدهی‌های شرکت دولتی، به بودجه مربوطه می‌رود.

ماده ۱۵. مالکیت اتحادیه‌های اقتصادی

۱. اتحادیه اقتصادی شرکتها و سازمانها (شامل یک شرکت، یک شعبه، یک انجمن بین بخشی و سرزمینی) دارای حق مالکیت دارایی های است که بطور داوطلبانه توسط بنگاهها و سازمانها به آن واگذار شده و همچنین در نتیجه فعالیتهای اقتصادی آن به دست آمده است.
۲. اتحادیه اقتصادی حق مالکیت در برابر دارایی های شرکت و سازمان های زیر نظر خود را ندارد.
۳. دارایی های باقی مانده بعد از تعطیل فعالیت اتحادیه اقتصادی، بین کارخانه و سازمان های زیر مجموعه آن و همچنین با توجه سهمیه های آنها تقسیم خواهند شد.

ماده ۱۶. مالکیت اتحادیه های اجتماعی

۱. اتحادیه های اجتماعی (احزاب سیاسی، جنبش های دسته جمعی، از جمله جبهه های مردمی، اتحادیه های صنفی، اتحادیه های زنان، اتحادیه کارمندان پیشین حوزه های مختلف، اتحادیه های جوانان، کودکان، انجمن های داوطلبانه، اتحادیه های هنری، بنیادها، اتحادیه ها و سایر اتحادیه های اتباع ممکن است برای تأمین مادی و مالی فعالیت آنها ساختمان، بنا، صندوق مسکن، دستگاه و تجهیزات، اموال، منابع مالی، اوراق بهادار و دارایی جهت اهداف فرهنگی و سالم سازی باشد.
در مالکیت اتحادیه های اجتماعی ممکن است کارخانجاتی باشند که بنا بر اهداف ذکر شده در اساسنامه آن تشکیل شده باشند.
- منابع مالی اتحادیه های اجتماعی از محل پرداخت های حق عضویت، پرداخت های داوطلبانه، امور خیریه، منابع مالی دریافت شده از برگزاری بخت آزمایی ها، درآمدهای حاصل شده از فعالیت تولیدی و اقتصادی و چاپ و انتشاراتی و از سایر عایدات قانونی تأمین شوند.
- اختیارات بهره برداری و تصرف املاک اتحادیه ها در اساسنامه های اتحادیه ها تعیین می گردد.
- اقدامات قانونی جمهوری ازبکستان ممکن است انواع دارایی هایی را ایجاد کند که به نفع امنیت ملی یا مطابق معاهدات بین المللی جمهوری ازبکستان باشد این دارایی به، اتحادیه های اجتماعی تعلق نمی گیرند.

اتحادیه های اجتماعی بر اساس اهداف و وظایف ذکر شده در اساسنامه خود از طریق قانونی می توانند منابع مالی و یا دارایی های واصله از کشورهای خارجی را دریافت نمایند.

احزاب و جنبش هایی که اهداف سیاسی را دنبال دارند، حق ندارند از اشخاص حقوقی و یا حقیقی کشورهای خارجی کمک های مالی و یا مادی بگیرند.

۲. املاکی که بعد از انحلال اتحادیه های اجتماعی باقی بماند، بر اساس اهداف ذکر شده در اساسنامه آنها تصرف و استفاده خواهد شد.

ماده ۱۷. مالکیت سازمان های مذهبی (دینی)

۱. سازمان های مذهبی و یا دینی می توانند ساختمان، وسایل و تجهیزات فعالیت مذهبی، واحدهای تولیدی، اجتماعی و خیریه، منابع مالی لازم جهت تأمین فعالیت سازمان های مذهبی و سایر املاک را داشته باشد.

سازمان های مذهبی بر اموالی که از منابع مالی خود خریداری و یا احداث شده است، و یا اموالی که از طرف اتباع، سازمان ها وقف شده و یا از طرف دولت و یا از طرق دیگر قانونی بدست آمده است، حق مالکیت را دارند.

سازمان های مذهبی حق مالکیت بر دارایی های خارج از کشور جمهوری ازبکستان را نیز دارند.

در جمهوری ازبکستان، واگذاری اموال برای اهداف خیریه مجاز است.

سازمانهای مذهبی حق دارند برای کمکهای مالی داوطلبانه و سایر کمکها درخواست نمایند.

تمام انواع کمک های مالی و اموال وقف شده و همچنین منابع مالی وقف شده از طرف اتباع به سازمان های مذهبی از پرداخت مالیات معاف می باشند.

فصل چهارم. مالکیت دولتی

مقررات عمومی ۱۸.

۱. دارایی های دولتی جمهوری ازبکستان شامل اموال نهادهای اداری-سرزمینی (اموال عمومی) می شود. تصرف و مدیریت دارایی های دولت به نمایندگی از مردم از طرف

شوراهای محلی و اداره های دولتی که به آنها وکالت ارائه شده است، صورت می گیرد.

- با توافق بین صاحبان اموال دولتی، می تواند در مالکیت مشترک آنها باشد.
۲. املاکی که از محل منابع مالی بودجه و یا سایر منابع جمهوری ازبکستان، ساختارهای اداری و منطقه ای و یا از محل منابع مالی کارخانجات، سازمان ها و اداره های زیرنظر آنها تشکیل و یا خریداری شده است، املاک جمهوری ازبکستان و یا ساختارهای اداری و منطقه ای محسوب می شوند.
۳. جمهوری ازبکستان در برابر تعهدات ساختارهای اداری و منطقه ای جوابگو نیستند و متقابلاً ساختارهای اداری و منطقه ای در برابر تعهدات جمهوری ازبکستان و تعهدات همدیگر جوابگو نیستند.
۴. جمهوری ازبکستان می تواند مشترکاً با سایر کشورهای خارجی دارایی هایی را با سهمیه های معین هر کشور جهت مالکیت بر اموال و نتایج فعالیت اقتصادی تشکیل دهد.
۵. استفاده و بهره برداری از منابع آب، حوضه های آبریز و سایر انواع دیگر دارایی ها که بر منافع بین المللی تأثیر می گذارد، با توافق بین آنها انجام می شود.

ماده ۱۹. اشیا (object) مالکیت دولتی

۱. اموال انحصاری جمهوری ازبکستان شامل موارد زیر می باشند:
- زمین (بجز زمین های ارائه شده از طریق قانونی جهت مالکیت)، منابع زیر زمینی آنها، آب های داخلی، حیوانات و نباتات، حریم هوایی در قلمرو جمهوری ازبکستان؛ دارایی های نهادهای دولتی جمهوری ازبکستان؛ میراث و ارزش های فرهنگی و تاریخی مردم کشور؛ منابع مالی بودجه دولت، بانک های دولتی، صندوق های بیمه شده، ذخیره شده و غیره کارخانجات دارای اهمیت دولتی، آموزشگاه های عالی دولتی، واحدهای حوزه اجتماعی و فرهنگی و سایر دارایی های دولتی که استقلال و خودکفایی اقتصادی جمهوری را تأمین می کند.
۲. نحوه ارائه زمین ها و سایر منابع طبیعی و واحدهای تأمین نیازهای دولتی از طریق موافقتنامه های بین جمهوری قره قلیاقتان و جمهوری ازبکستان تعیین می گردد.

ماده ۲۰. اشخاص (subject) مالکیت دولتی

مردم جمهوری ازبکستان موضوع دارایی دولتی می باشد. اجرای حقوق مالکیت به نمایندگی از مردم توسط مجلس عالی جمهوری ازبکستان، رئیس جمهور جمهوری ازبکستان و نهادهای دولتی مجاز انجام می شود.

ماده ۲۱. مالکیت اشیا (object) جمهوری ازبکستان در خارج از کشور

تملك، بهره برداری و تصرف دارایی های دولتی در خارج از کشور توسط قوانین جمهوری ازبکستان و قوانین کشورهایی که دارایی در آنجا واقع شده است و همچنین معیارهای حقوق بین المللی تنظیم خواهد می شود.

ماده ۲۲. اشیا (object) مالکیت نهادهای اداری و منطقه ای (مالکیت عمومی)

مالکیت یک منطقه، ناحیه، شهر یا سایر نهادهای اداری-سرزمینی دارایی های است که از محل بودجه محلی ایجاد و تملك شده و همچنین از طریق مالکیت دولتی واگذار شده است و دارای اهمیت محلی است. منظور از مالکیت عمومی، اشیا (object) متعلق به مالکیت انحصاری دولتی نیست.

ماده ۲۳. اشخاص (subject) نهادهای اداری و منطقه ای (مالکیت عمومی)

ساکنین موضوع مالکیت نهاد اداری و منطقه ای مربوطه می باشند. حقوق مالکیت توسط شوراهای محلی نمایندگان مردم جمهوری ازبکستان اعمال می شود.

ماده ۲۴. دارایی شرکت دولتی

۱. دارایی هایی که در مالکیت دولت بوده و به یک شرکت دولتی واگذار شده است، با حق انجام کامل مدیریت اقتصادی به آن تعلق دارد.
این شرکت با استفاده از حق مدیریت کامل اقتصادی اموال خود، تملك، استفاده و اختیار دارایی مذکور را دارد و به تشخیص خود، می تواند هرگونه اقدامی که مغایر قانون نباشد را انجام دهد. قوانین مربوط به مالکیت در مورد حق مدیریت کامل اقتصادی اعمال می شود، مگر اینکه قانون جمهوری ازبکستان به نحو دیگری مقرر کرده باشد.

ماده ۲۵. دارایی کارکنان شرکت دولتی

۱. بخشی از سود(درآمد)- سود خالص شرکت دولتی که بعد از پرداخت مالیات و سایر پرداخت های بودجه ای می ماند، متعلق به اعضای شرکت دولتی می باشد و طبق قوانین جمهوری ازبکستان و اساسنامه شرکت دولتی استفاده می شود. میزانی از سود و درآمد متعلق به سهم کارمند می باشد. در صورت انحلال شرکت دولتی، مبلغ سهمیه کارکنان شرکت بعد از انجام پرداخت های بودجه ای، بانکی و پرداخت سایر بدهی ها، از مبلغ باقی مانده پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۶. دارایی موسسه دولتی

۱. اموالی که در مالکیت دولت می باشد و توسط مالک به یک نهاد (سازمان) دولتی اختصاص داده شده است در مدیریت عملیاتی این موسسه قرار می گیرند.
۲. موسسات دولتی که دارای بودجه دولتی هستند و می توانند در چهارچوب قوانین و مقررات جمهوری ازبکستان فعالیت اقتصادی انجام بدهند، حق دارند به طور مستقل درآمد حاصل از این فعالیتها و اموال به دست آمده را تصاحب کنند.
۳. یک نهاد (سازمان) دولتی مسئول تعهدات موجود در صندوق های پولی است. اگر یک موسسه دولتی (سازمان) بودجه کافی نداشته باشد، صاحب اموال مربوطه مسئول تعهدات خود خواهد بود.

فصل ۷. مالکیت مختلط

این نوع مالکیت از طریق ترکیب وجوه پولی و مادی مالکان بوجود میاید. مالکیت مختلط می تواند هم بر اساس مشارکت در حقوق صاحبان سهام و هم بر اساس توزیع یکنواخت درآمد بین مالکانی که وجوه خود را با هم ترکیب کرده اند و با توافق طرفین انجام شود. نیز ایجاد شود.

مالکیت مختلط انواع مختلفی دارد که با توجه به وضعیت وجوه مالکین تعیین می شود. ترکیب اموال جمهوری ازبکستان و سایر کشورها، اشخاص حقوقی و افراد مختلف با هم مجاز است.

ماده ۲۷-۱. خصوصی سازی دارایی های دولتی

شرکت ها، اموال جمعی، ساختمان ها، تأسیسات و سایر دارایی های متعلق به جمهوری ازبکستان و یا اشخاص اداری-سرزمینی (مشاعی) می توانند از طریق قانونی و در چهارچوب قوانین و مقررات تعیین گردیده در جمهوری ازبکستان از طرف اشخاص حقوقی و حقیقی جمهوری ازبکستان و سایر کشورها خصوصی سازی شوند.

ماده ۲۸. ماده مذکور بر اساس قانون سال ۲۰۰۲ حذف گردیده است.

فصل ۶. مالکیت اتباع، سازمان ها و کشورهای خارجی

ماده ۲۹. مالکیت اتباع خارجی

اتباع خارجی حق دارند که در قلمرو جمهوری ازبکستان دارایی خود را داشته باشند. دولت مصونیت و انتقال رایگان آن به دیگر کشورها را تضمین می کند.

ماده ۳۰. مالکیت اشخاص حقوقی کشور خارجی

اشخاص حقوقی کشور خارجی حق دارند دارایی های ضروری جهت انجام فعالیت اقتصادی و سایر فعالیت هایی که توسط قوانین جمهوری ازبکستان ممنوع نباشد را داشته باشند. دارایی های اشخاص حقوقی کشورهای خارجی از طرف دولت ازبکستان حفاظت می شود. این مقررات شامل افزایش و انتقال اموال به کشورهای دیگر نیز اعمال می شود.

ماده ۳۱. مالکیت کشورهای خارجی و سازمان های بین المللی

کشورهای خارجی و سازمان های بین المللی حق دارند در قلمرو جمهوری ازبکستان و در چهارچوب قوانین جمهوری ازبکستان و قراردادهای بین المللی دارایی های ضروری جهت انجام فعالیت های دیپلماسی، کنسولی، اجتماعی- فرهنگی، خیریه و سایر مناسبات بین المللی داشته باشند. حفظ، افزایش دارایی و انتقال این نوع اموال به کشور دیگر از طرف دولت ازبکستان تضمین می شود.

فصل ۷. ضمانت ها و حمایت از حقوق مالکیت

ماده ۳۲. ضمانت های حقوق مالکیت

۱. جمهوری ازبکستان تحقق حقوق مالکیت را تضمین می کند، حقوق اساسی مالک را تضمین می کند. محدود کردن افزایش دارایی و توقیف اجباری آن به استثنای موارد ذکر شده در قوانین و مقررات جمهوری ازبکستان، مجاز نمی باشد.
۲. جمهوری ازبکستان برای حمایت از حقوق مالکیت اشخاص حقوقی و حقیقی جمهوری ازبکستان و سایر کشورها شرایط مساوی فراهم می کند.

ماده ۳۳. حمایت از حقوق مالکیت

۱. مالک حق دارد مطابق قوانین مدنی جمهوری ازبکستان اموال خود را از تصرف غیرقانونی شخص دیگری پس بگیرد.
۲. مالک می تواند هر گونه نقص حقوق خود اگر چه به محروم شدن از حق مالکیت هم ارتباط نداشته باشد، را رفع نماید.
۳. حمایت از حق مالکیت از طرف دادگاه انجام خواهد شد.
۴. حقوق پیش بینی شده در این ماده نیز به شخص تعلق می گیرد هر چند مالک نیست، اما بر اساس حق مدیریت کامل اقتصادی، مدیریت عملیاتی، تصرف مادام العمر یا بر اساس دیگری توسط قانون یا قرارداد، این شخص حق دارد از دارایی خود در برابر مالک نیز دفاع کند.

ماده ۳۴. حمایت از منافع مالک در صورت پایان حقوق وی به دلایل مقرر در قانون

۱. خاتمه حق مالکیت در ارتباط با تصمیم به تصرف زمینی که خانه مالک، سایر ساختمانها، سازه ها، مزارع در آن قرار دارد، یا با تصمیم دیگر یک نهاد دولتی که مستقیماً قصد تصرف اموال مالک را ندارد، فقط در موارد و رویه ای که توسط قوانین جمهوری ازبکستان تعیین شده است، با جبران کامل خسارت ناشی از خاتمه مالکیت به مالک، مجاز است.
- اگر مالک موافقت نکند، تصمیمی که مستلزم خاتمه حق مالکیت است تا زمانی که اختلاف توسط دادگاه حل نشود قابل اجرا نیست. هنگام بررسی اختلاف، همه مسائل جبران خسارت ناشی از مالکیت بررسی می شود.
- در مواردی ممکن است با تصمیم دادگاه بر اساس قوانین جمهوری ازبکستان، دارایی های مالک توقیف شود.

ماده ۳۵. بطلان اعمال نقض حقوق مالکین

اگر در نتیجه صدور اقدامی که با قانون یک نهاد مدیریت دولتی یا یک مقام عمومی محلی مطابقت ندارد، حقوق مالکیت و سایر اشخاص برای تملک، استفاده و تصرف در اموال خود نقض شود، چنین اقدامی در دادگاه با شکایت مالک یا شخصی که حقوق او نقض شده است، باطل اعلام می شود.

خسارات وارد شده به اتباع، سازمان ها و سایر اشخاص در اثر تصویب چنین اسنادی باید از محل منابع مالی نهاد دولتی و نهاد مدیریتی کامل پرداخت شود.

ماده ۳۶. مسولیت نهادهای دولتی در برابر دخالت به انجام اختیارات مالک

نهادهای دولتی حق ندارند تعهدات یا محدودیت های اضافی را بر مالکان یا اشخاصی که بر اساس حق مدیریت کامل اقتصادی، مدیریت عملیاتی یا سایر دلایل مقرر در قانون یا قرارداد دارای مالکیت هستند، ایجاد کنند.

نهادهای دولتی مسئول خسارت ناشی از دخالت غیرقانونی آنها در اعمال مالک و اشخاص مندرج در قسمت اول این ماده، اختیارات مالکیت، استفاده و تصرف اموال به میزان مقرر در ماده ۳۵ این قانون هستند.

* قانون مالکیت ازبکستان در ۳۱ اکتبر سال ۱۹۹۰ تدوین یافته و در سال های ۱۹۹۳، ۱۹۹۴، ۱۹۹۶، ۲۰۰۲، ۲۰۱۷ و اخیرا در سال ۲۰۲۱ ویرایش و اصلاح شده است.